

Bírák esküje

Aki részt vett már bírósági tárgyaláson — s az állampolgárok tekintélyes hányada kisebb-nagyobb ügyekben tanúként — már megismerte a bírósági tanácsstermet, már az is észlelhette, milyen felelősségteljes munka nehezedik azoknak a vállára, akik a bírói emelvényről a Népköztársaság nevében ítéletet hirdetnek. Államunk módosított alkotmányára ezt a felelősségteljes munkát emelte rangjának még jobban megfelelő helyre, amikor kimondta, hogy a bírakat a Népköztársaság Elnöki Tanácsa választja. A bírói függetlenség elvét demonstrálja az 1972-es 4. törvény, amely a bíróságok munkájának kereteit tartalmazza.

Mindennek jegyében kerül sor — ünnepi eseményként — a bírák ünnepélyes eskütételére. Pénteken, a Parlament lesz az első színhelye az ünnepi aktusnak: a megyei bíróságok elnökei, a munkáügyi bíróságok elnökei és a katonai bíróságok elnökei és bírái, összesen ötvenheten bírói esküt tesznek. Ezt követi december 11-én a főváros területén és Pest megyében működő 500 bíró eskütétele, majd december 22-éig valamennyi megyénkben a bírák esküje.

Idáig: az esemény. Ünnepi megüjtása voltaképpen annak az eskünek, amellyel — sok-sok bírónk immár évtizedek óta — a nép, az állam szolgálatában végzik fáradságos, áldozatos munkájukat. Felhangzanak a szavak: „a hatáskörömben tartozó ügyekben részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, a nép érdekeinek szolgálatában eljárók és minden igyekezetemmel azon leszek, hogy bírói működéssel a Magyar Népköztársaság fejlődését előmozdítani”. Az eskü

pedig — s ezt mindenki, aki az igazságszolgáltatásnak ezen a nehéz, de szép posztján tevékenykedik, tudja — kötelez.

Magyarországon évente kétmillió különböző ügyet tárgyalnak az igazságszolgáltatás és a hozzá kapcsolódó területek szakemberei. Ebből a hatalmas tömegből több százezer a bíróságokon folyó polgári, illetve büntetőper. S január 1-től tovább gyarapodik a munka, még több fáradságot, energiát követel; dolgozni kezdenek a munkáügyi bíróságok is. Nagy felelősséget, körültekintést igényel az ítélezés, a döntés élet — és néha halál felett. Mindehhez járul az a tökéletes feddhetetlenség, amely nélkül bírói munka természetesen elképzelhetetlen.

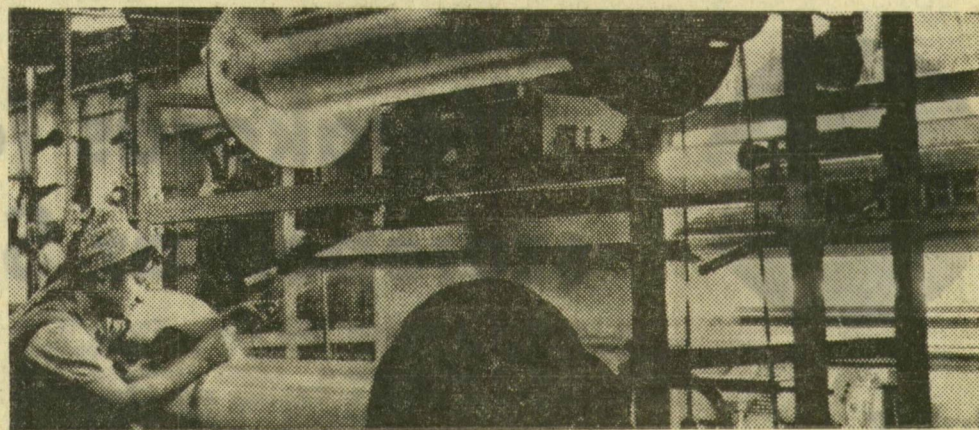
Esküt tesznek a bírák. S akár a parlamenti kristálycsillárak fénye világít a szárnyaló mondatokhoz, akár a megyei bíróságok tanácsstermeinek lámpái — ünnep az eskü tétele. Demonstrálja azt a függetlenséget, hogy saját lelkiismerete az első, közvetlen számonkérő a munkáról. És szimbolizálja azt, hogy — felelős a Magyar Népköztársaságnak, tulajdonképpen egész társadalmunknak, minden szóért, amelyet kimond a tárgyalóteremben, minden döntésért, amelyhez nevét aláírja. Köszöntjük bíróságainkat, köszöntjük az esküt tevő bírókat, valamennyi posztján, amelyre választották őket.

Ha az ókorban az igazságszolgáltatás istenét, Justitiát bekötött szemmel is ábrázolták, jelképezve befolyásolhatatlanságát, az ítélezhely tisztaságát — ma már ezekhez a szimbólumokhoz odatartozik a bölcsesség, az emberismeret, társadalmunk céljainak őrzése, vigyázása is.

A Magyar Kereskedelmi Kamara dél-magyarországi programja

Elkészítette 1973. évi munkaprogramját a Magyar Kereskedelmi Kamara dél-magyarországi összekötő bizottsága. Polák Zoltán, a bizottság elnöke elmondta, hogy összegezték az idei munka tapasztalatait, beszámoltatták a határmenti, valamint a vásári albizottság vezetőit az 1972. évi tevékenységről, s a tapasztalatokat felhasználva dolgozták ki egy újabb esztendő munkaprogramját. Ebben a többi között szerepel a magyar és jugoszláv vállalatok kapcsolatainak erősítése, az árucserével kapcsolatos ciklista kialakítása, a vállalatok közötti kooperáció kiszélesítése, különböző konzultációk szervezése, amelyek során a vállalati szakemberek választ kaphatnak a határmenti árucserével és a vámügyekkel kapcsolatos kérdéseikre.

Egy újszerű feladat megvalósítását is programjába vette a Magyar Kereskedelmi Kamara dél-magyarországi összekötő bizottsága. Megvizsgálják annak lehetőségét, hogy működhetne-e kihelyezett tagozata Szegeden a Külkereskedelmi Főiskolának. A vállalatoktól érkezett eddigi információk szerint nagy szükség lenne a kereskedelmi kérdésekkel foglalkozók továbbképzésére, ez elősegítené az exporttevékenység javítását. Ehhez a munkához kéri a Csongrád megyei, illetve a dél-magyarországi tagvállalatok és érdeklődők tanácsait, s igényeik bejelentését.

Az új technika hatása

„...hasznosítani kell az elmúlt évek tapasztalatait és szem előtt kell tartani, hogy a fejlődés folyamatában változnak a feltételek, új technika lép be és új szervezés bontakozik ki, növekednek a követelmények az irányítással szemben.” (Az MSZMP KB 1972. novemberi határozatából.)

Gyakori téma, hogy sok mindent dotál az állam, a vételár nem fedezi az „előállítás” költségeit. Segít a közös kassza. Mindenben? Nem mindenben. A könnyűipari-textilipari cikkek-nél alighanem a fogyasztó adózik, úgy mondhatnánk, hogy önmagunkat dotáljuk. Ezt különben is könnyű belátni, hiszen az állami pénztárt végül is az állampolgárok töltik fel. A legutóbbi párttárgyalatban arról is olvashattunk, hogy a hús fogyasztói árát az öt-éves terv végén valamelyest rendezik, s 1976-ban változnak az árak, de csak olyan mértékben, amennyire a könnyű- és textilipar termékeinek az árát csökkentik. Kérdés, hogy lehet-e majd a textiliák kínálatát növelni, vételárát mérsékelni? Eljön annak is a reális lehetősége. Ezért határozta el kormányunk a könnyűipar rekonstrukcióját sokmilliárdos befektetés árán. S a könnyűipar egyik fontos ágazata a textilipar.

di központi gyárának. Jövőre lesz negyedszázada, hogy belépett a vállalatokhoz. Ott kezdte, mint szövőipari tanuló még a felszabadulás előtt, de azután elkerült iskolába, s mint technikus érkezett vissza a Tisza-parti gyárba. A rokonai csábították a kenderiparba, akik közül számosan találtak megélhetési lehetőséget a szövőgyárban. Valószínű nagy előnye van az igazgatónak a gyár élén, hiszen minden „rangot” végigjárt. A szövőtanulóból művezető lett, majd főművezető, később üzemvezető, több üzemrészen is, s végül annak a gyárnak lett a legfelsőbb gazdasági vezetője, ahol a legalsóbb szinten kezdte. Semmi sem pótolhatja ismereteket, gyakorlatot szerzett.

Visszatérve a kérdésre: látható-e a technikai változás?

— A fejlődés, a változás nem egyik pillanatról a másikra megy végbe — mondja Frányó József. — En ismertem és dolgoztam is a régi szövőgépeken. Lassan eltűnnek ezek a szövőgépek az újszegedi gyárból, de senki sem ejt könnyeket miattuk.

AUTOMATIZÁLÁS

A nagy hazai textilipari rekonstrukciónak szerves része a szegedi kenderfeldolgozó-ipar műszaki fejlesztése is.

— Az új és automatikus gépek növelik a termelékenységét — magyarázza Frányó József igazgató.

A legfrissebb adat: ebben az esztendőben 52 darab automata szövőgépet vásároltak és helyeztek üzembe. A belga gyártmányú PICANOI és a cseh-szlovák gyártmányú UTAS szövőgép majdnem teljesen automatikus. Egy számadat érzékeltetheti a teljesítményeket is: a régi szövőgép 8 órás műszakban átlagosan 40 méter anyagot készített. Az új és automatikus gépeken egy műszak alatt pontosan a duplája a produktum.

A legújabb textilipari technikát képviseli az úgynevezett tűs technológia, amikor a gépek nem vetülékekkel, hanem tűvel dolgoznak. A Mayer-féle gépgyártól vásárolták a lánc-kötőgépeket, s vezették be az újszegedi gyárban is a

Raschell-típusú anyagokat. Jelenleg hagymás zsákokat készítenek műanyagból. Ennek a gépnek a teljesítménye éppen tízszerese a régi-nak. A közeljövőben három darab ilyen automatikus lánc-kötőgépet vásárolnak és a négy darab gép elegendő lesz a piaci igények kielégítésére. Csupán zsákokból 240—360 tonnát gyártanak, amely mennyiség körülbelül 2 millió darab zsákot jelent. A polipropilén zsákok jelentős részét külföldön adják el. Ide sorolható a Malimó-technológia is, amely a szövőgyártásban hozott újat a szegedi kenderfeldolgozó-iparnak és természetesen a partnereknek, akik felhasználják a szövöket.

ÚJ SZÖVŐÜZEM

tés az új szövőüzem, amelynek építése az előre elhatározott tervnek megfelelően halad.

— Jövő ősze már ott szeretnénk dolgozni — jelenti ki a gyár igazgatója.

A leendő szövőüzemben olyan körülményeket teremtenek, amelyre nem is számíthattak valamikor a kenderfeldolgozó-ipar munkásnői. A 10 ezer négyzetméter alapterületű csarnok a ma ismert legmodernebb viszonyokat garantálja. Az ablak nélküli épületben automatikus klímaberendezés biztosítja a levegő cseréjét, a hőmérsékletet, a levegő nedvesség tartalmát, a por-elszívást, a korszerű fénycsövek pedig természetes világítást adnak. A harmas tagozású öltözők és fürdők 750 embernek biztosítanak kényelmes körülményt.

— S a gépi berendezések?

— Azok is teljesen automatikusak lesznek. Háromszázhatvan darab belga és cseh-szlovák szövőgépet helyezünk el az új csarnokban, s így elérjük, hogy az újszegedi szövőgyár gépei-nek háromnegyed része teljesen új és automatikus lesz. Ha megvalósul az új üzem, akkor lényegesen jobbak válnak a munkakörülmények is, amely maga után vonja a vállalat gazdálkodásának további javulását, a dolgozók fizetésének emelkedését.

ELTŰNNEK A GONDOK

A technikai fejlődés hatására

egyre kevesebb gonddal küszködnek a vezetők és a dolgozók. A szövőnök fizetése már ebben az esztendőben is szépen javult, körülbelül 7—10 százalékkal, és elérte a havi 2000 forintot átlagot. Remélik, hogy jövőre a szövőgyár munkásnőinek a keresete tovább 8—10 százalékkal emelkedhet, s hasonló javulást várnak a művezetők is.

Emlékeztetem a gyár igazgatóját, hogy tavaly legnagyobb gondot a munkaerőhiány okozta. Most mi a helyzet?

— Jelentős változás történt — mondja az igazgató —, hosszú idő óta első ízben nyilatkozhatom úgy, hogy nincs munkaerőgond a gyárban. S ez a kedvező változás szorosan összefügg a technikai fejlődéssel és annak minden következményével.

Gardagh István

Emberrablás magyar módra

Színes magyar filmvígjáték. Írta: Kapás Dezső.

Kép: Somló Tamás. Zene:

Hidas Frigyes. Rendezte:

Várkonyi Zoltán. Főszereplők:

Kállai Ferenc, Óze Lajos, Tahi Tóth

László, Garas Dezső, Men-

sáros László, Somogyvári

Rudolf, Tábori Nóra, Moór

Mariann, Piros Ildikó és

Schütz Ilia.

Mint a harmat, olyan gyöngye ez az új magyar film. Pedig az ötlet, amelyre épül, kitűnő egy vígjáték számára: három sötét szemüveges fiatalember egy nap-sütéses nyári délután elrabolja az egyik szocialista nagyvállalat igazgatóját. Reményeket sejtető kiindulás ez. Olyan fergeteges mozgást, olyan fordulatokat ígér, hogy szinte már előre nevetünk.

Aztán az emberrablás után megkezdődik a tulajdonképpen cselekmény és a néző reményei szép lassan szertefosznak. A fergeteges mozgás egyre lassul, s csatnános fordulatok helyett egyre álmosabbá válik a tempó. Egy bizonyos ponton túl pedig egész egyszerűen megáll. A cselekmény helyben jár, mint az autó üresjáratban.

A film alkotói nem tudtak mit kezdeni a remek ötlettel. Addig ugyan még elju-

tottak, hogy a kiinduló ötlet-hez hasonlóan, jó érzékkel választották meg az igazgató típusát, akit a vállalat érdekében kell elrabolni. Nem rossz ember ez az igazgató, sőt talán nagyon is jó ember. Azt hiszi, legfőbb dolga annak biztosítása, hogy az emberek jól érezzék magukat a vállalatánál. Szinte kizárólag ez érdekli, erre büszke. De hogy közben a termelésben mi történik, nem igazja. Fel nem tudja fogni, hogy legfontosabb feladata éppen a vállalat produktivitásának biztosítása. Nem tudja fel-fogni, mert jellegzetesen „improduktív” karakter, akiből minden lendület, kezdeményező erő hiányzik. Olyan igazgató tehát, akire a mai gazdaságnak nincs szüksége. De mivel „jó ember”, leváltani sem lehet. Nincs más hátra — mondja a vígjáték —, el kell rabolni.

Eddig rendben is van. De ez nem több pusztá spekulációnál. Ez még nem művészet, nem filmvígjáték. Az Emberrablás magyar módra vetítésének másfél órája alatt talán csak egyszer nevetett a nézőtérben egy-két ember. Nem véletlen: a film a spekuláció színvonalán tartja a témát, nem képes vígjátékká, művészetté alakítani.

Nem segítenek ezen az alapvető bajon a kitűnő színészek sem, akik egyébként mélyen a formájuk alatt já-

Új filmek

szanak. Még az igazgató szerepét alakító Kállai Ferenc sem az igazi. A figura emberei lényegét megragadja ugyan, de a forgatókönyv hibái miatt ő sem képes vígjátéki hőst teremteni. Nem csoda, hogy a remekül induló film végül is ásitó unalomba fullad.

Ö. L.

Vizvédelem

Hogyan sikerül a vizek tisztaságát megővni, milyen intézkedéseket tettek ennek érdekében az elmúlt esztendőben? — erről tanácskoztak csütörtökön a Tiszántúli Vízügyi Bizottság debreceni ülésén. A jövő feladatait is összegezték.

Kiállítások a Művészklubban

A Sajtóház művészklubjának tegnap esti rendezvényén két kiállítás nyílt. Koller Éva iparművész kamaratárlatát Petri Ferenc újságíró, Andruskó Károly zentai grafikusművész kiállítását Szeles Zoltán művészettörténész nyitotta meg.

Koller Éva tavalyi kiállításán, melyet a Bartók Béla Művelődési Központban rendezett, érett alkotóként lépett közönség elé. Munkáit a finoman ívelő formák harmóniája és a hidegen csengő kék színek jellemezték. Mostani kiállítása bizonyítja, hogy az alkotóművész számára nincs megállás. Tovább kell lépni, kísérletezni kell. A művészklubban re-

dezett kamaratárlaton a bemutatott anyag nagy része az anyagszerűség primer élményeit, szépségeit kutatja, s a színvilág is követi az anyag melegebb tónusait. Különösen izgalmas alkotásai azok a samottplasztikák, melyek helyet követelve a térből, örvényekként, spirálként, íveként kapcsolódnak egymásba. A térbeli mozgathatósággal kihasználja az árnyékok pillanatonkénti változásainak mozgalmasságát is.

Andruskó Károly zentai grafikusművész akvarelleket és metszeteket állított ki a művészklubban. Akvarelljei a Tisza-part és a vízi ember

életéből merítik az ihletet. Metszeteinek nagy részén munkasembereket örökít meg a fekete-fehér foltok dinamikus építésével. Színezett metszetei zentai képeslapok. Kisvárosi házsorok, utcaképek, tájak jelennek meg ezeken az alkotásain. Andruskó Károly realista alkotóművész, aki élményeit a körülötte levő valóságból meríti. S a megörökítésnél nem is vállalkozik többre.

Robban-e a biológiai pokolgép? — ezt a címet viselte az az izgalmas beszélgetés, melyet Polner Zoltán újságíró folytatott dr. Kiszely György egyetemi tanárral.

T. L.